

کوتاه از دیپلماسی

روایت امیرعبداللهیان از گفت‌وگو با لاوروف

● ایسنا: حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران، در توییتی با اشاره به راینزی اخیرش با سرکنی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه، نوشت: «گفت‌وگوهای مهمی با آقای لاورف داشتیم. از همکاری ایران و روسیه در تسریع ساخت نیروگاه‌های جدید اتمی در ایران و توسعه همه‌جانبه همکاری‌ها در سایه توافقات اخیر رؤسای جمهور دو کشور تا توجه به امور کنسولی اتباع دو کشور. در فصل نوین مناسبات، همکاری‌های ممتاز رقم خواهد خورد».

بنت: وظیفه اسرائیل، آسیب محسوس به ایران است

● نخست‌وزیر اسرائیل گفت: «ماوریت مرکزی اسرائیل صدمه‌زدن به ایران و نیروهای مورد حمایت منطقه‌ای آن ازجمله حزب‌الله، حماس و دیگر گروه‌های مستقر در خاورمیانه است». به گزارش ایلنا به نقل از میدل ایست مانیتور، نفتالی بنت تأکید کرد: «وظیفه اصلی محول‌شده به اسرائیل آسیب محسوس به ایران و سازمان‌هایی است که در مدار آن و در منطقه فعالیت می‌کنند».

قدردانی بلینکن از سوئیس به‌عنوان حافظ منافع آمریکا در ایران

● ایسنا: آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا که به سوئیس سفر کرده است، روز جمعه در ژنو با رئیس‌جمهور و وزیر امور خارجه این کشور دیدار کرد. بنا بر گزارش وب‌سایت رسمی وزارت امور خارجه آمریکا، بلینکن در دیدار با اینگناریو کاسیسچی، رئیس‌جمهوری سوئیس، از نقش این کشور به‌عنوان حافظ منافع آمریکا در ایران در دهه‌های گذشته تشکر و قدردانی کرد. وزیر امور خارجه آمریکا و رئیس‌جمهوری سوئیس همچنین درباره روابط قوی دوجانبه میان دو کشور و مسائل مربوط به صلح و امنیت منطقه‌ای، از جمله نیاز به جلوگیری از تشدید بیشتر وضعیت امنیتی در نزدیکی مرزهای اوکراین گفت‌وگو کردند. بنا بر اعلام وزارت امور خارجه آمریکا، آنتونی بلینکن پیش از سوئیس به اوکراین و آلمان نیز سفر کرده بود.

واکنش وزارت خارجه به قطع‌نامه هولوکاست سازمان ملل

● ایرنا: وزارت امور خارجه در بیانیه‌ای ضمن متفک‌کردن جمهوری اسلامی ایران از اصل و مفاد قطع‌نامه صادرشده درخصوص هولوکاست در مجمع عمومی سازمان ملل متحد، این اقدام را «سوءاستفاده از رژیم صهیونیستی» از سازوکارهای بین‌المللی برای سروش‌گذاشتن بر جنایات خود دانست و آن را کاملا مردود اعلام کرد. به گزارش اداره کل اطلاع‌رسانی و سخنگویی وزارت امور خارجه ایران، در این بیانیه آمده است: «همان‌طور که نمایندگی کشورمان نزد سازمان ملل متحد در نیویورک، در بیانیه توضیح موضع جمهوری اسلامی ایران درخصوص قطع‌نامه هولوکاست را رسما اعلام کرده، تأکید می‌شود که رژیم نژادپرست صهیونیستی از محافل بین‌المللی برای سرویش‌گذاشتن بر جنایات روزانه خود علیه فلسطینیان سوءاستفاده می‌کند. این اقدام رژیم صهیونیستی تلاش دیگری برای سوءاستفاده از سازوکارهای سازمان ملل برای سرویش‌گذاشتن بر جنایات روزانه این رژیم است که متأسفانه این روزها با حمایت بی‌چون‌وچرای غرب همراه شده است». این بیانیه ادامه داد: «همان‌طور که بر همگان روشن است، جنایات دوران جنگ جهانی دوم به علت دو انگیزه نژادپرستی و توسعه‌طلبی به وقوع پیوسته است که هم‌اکنون رژیم صهیونیستی میراث‌دار و پرچم‌دار این دو خوی شیطانی است. رویکرد نژادپرستانه این رژیم در اسناد متعدد بین‌المللی مورد تصریح قرار گرفته و با وجود اراده مستحکم جامعه بین‌المللی، اسرائیل به‌عنوان تنها رژیم نژادپرست با ایدئولوژی توسعه‌طلبی باقی مانده است». بیانیه وزارت خارجه می‌افزاید: «جمهوری اسلامی ایران همواره نسل‌کشی را تحت هر شرایطی محکوم و توجیه‌ناپذیر دانسته و از همین رو است که در طول جنگ جهانی دوم، ایران میزبان آوارگان این جنگ از برخی کشورهای اروپایی بوده است. درعین‌حال رژیم جعلی صهیونیستی پیوسته تلاش کرده است از قربانیان جنگ جهانی دوم و یهودیان به‌عنوان توجیهی برای اقدامات بی‌شرمانه و تجاوزکارانه خود بهره ببرد». این بیانیه افزود: «این رژیم و سردمداران آن با نقض قوانین بین‌المللی در دهه گذشته، همه مصادیق جرائم و به‌خصوص جنایت علیه بشریت را ضد مردم فلسطین و مردمان کشورهای منطقه مرتکب شده‌اند. نسل‌کشی، ترور، پاک‌سازی نژادی، تخریب خانه‌ها و محاصره انسانی ازجمله این جنایات به شمار می‌آید که رژیم صهیونیستی پیوسته در حال ارتکاب آن است». این بیانیه همچنین تصریح کرد: «جمهوری اسلامی ایران بار دیگر تأکید می‌کند پیشگیری از تکرار جنایات تاریخی نیازمند پژوهش‌های تاریخی است که باید بدون قضاوت و پیش‌داوری‌های سیاسی صورت گیرد، بنابراین چنین رویکردهای تضییعی مورد پذیرش نبوده، چنین قطع‌نامه‌ای به‌عنوان رویکردی اجماعی قلمداد شده و بنابراین مردود است».

زینب اسماعیلی‌سیوری

هشت دور گفت‌وگو در وین در سکوت درحال برگزاری است. هرازگاهی، خرده‌خبرهای بی‌محتوایی از مذاکرات خارج می‌شود؛ مانند مذاکره آقای ایکس با آقای وای. با نشست آقای علی با همه به غیر از غلام. یک سری مفاهیم هم بر مذاکرات وین بار شده از قبیل پرازنهای باز و سه‌نقطه و غیره که آن‌هم ما را به مفهوم و محتوایی نزدیک نمی‌کند. آنچه می‌تواند مهم‌ترین اتفاق ممکن باشد، این است که آیا به واقع، توافقی در دسترس هست یا دو طرف می‌خواهند ادای بازبودن درهای دیپلماسی را در آورند ولی در عمل درهای تحریم است که به روی اقتصاد کشور باز می‌ماند. این مهم‌ترین گرهی است که قرار است در وین باز شود. در بین این سکوت خبری کسالت‌بار و مذاکراتی که به نظر می‌رسد کم‌رقم در ادامه است، روز گذشته خبرهایی از وین به گوش رسید که اندکی فضا را متفاوت کرد.

جداشدن ریچارد نفیو، معمار تحریم‌های ایران از تیم مذاکراتی آمریکا و اختلاف احتمالی او با رابرت مالی، رئیس تیم مذاکرات آمریکا و طرح جدی‌تر بحث توافق موقت در وین که البته یک مقام ایرانی تکذیب کرد و یک مقام آمریکایی هم گفت که در برنامه واشنگتن نیست.

اما ماجرای توافق موقت از چه قرار است؟

هفته‌ای که گذشت ابراهیم رئیسی، رئیس دولت ایران سفری به روسیه داشت. در این سفر که حتما مسائل دوجانبه در دستور کار آن بود، موضوع برجام هم مورد راینزی قرار گرفته است. آنچه می‌توان احتمال داد این است که بحث توافق موقت یا ایجاد محدودیت در برنامه هسته‌ای و دسترسی سریع‌تر به توافق در وین از جمله مباحث این ملاقات بوده باشد. تقارن زمانی این سفر و گزارشی که نشان می‌دهد مسکو این پیشنهاد را به ایران داده، می‌تواند اندکی ما را به واقعیت مسیر در اختیار بگذارد.

مبدع تحریم، نسخه قرن بیست‌ویکم

تحریم به‌هیچ‌وجه سلاح جدیدی در تویخانه کشورهای مختلف و به‌خصوص ایالات متحده نبوده و نیست و بخش عمده‌ای از تاریخ معاصر روابط ایران و ایالات متحده زیر سایه این عبارت طی شده است؛ اما شکل فعلی تحریم‌ها که در دوران بارک اوباما، رئیس‌جمهور دموکرات پیشین ایالات متحده، به عنوان «فلج‌کننده» از آنها یاد می‌شد، حاصل خلاقیت نفیو بوده است و او خود نیز با نوشتن کتابی با عنوان گویای «هنر تحریم‌ها»، به‌خوبی رویکرد و نگاهش به مسئله تحریم را توضیح داده است. او در این کتاب توضیح می‌دهد که تحریم‌ها را شخصا طراحی کرده و از تخریب اقتصاد و ارزش پول ملی ایران که منجر به بی‌کاری و تورم گسترده شده است، به عنوان «موفقیتی بزرگ» یاد می‌کند. نفیو در این کتاب با رضایت اشاره می‌کند: او و دولت اوباما موفق شدند در زمان تعطیلات مهم ایرانی، باعث شوند قیمت مرغ سه برابر شود و ایرانیان در مسائلی مثل تعمیر ماشین‌های خود به مشکل برخورد کنند. نفیو همچنین توضیح می‌دهد

دیپلماسی

گمانه «توافق موقت» در مذاکرات وین لغوشد

واقعا توافق موقت به ضرر ایران است؟

نزدیک کند. شبکه خبری ان‌بی‌سی در گزارشی به نقل از چند مقام آمریکایی نوشته که مسکو، با اطلاع آمریکا، به ایران پیشنهاد داده که با توافق روسیه به ایران اطلاع دهد، برای اعمال برخی محدودیت‌های هسته‌ای، از لغو پاره‌ای از تحریم‌ها بهره‌مند شود.

به گزارش ایرنا، این شبکه به نقل از دو مقام دولت جو بایدن، یک مقام در کنگره آمریکا، یک مقام سابق دولت آمریکا و چهار نفر دیگر که ادعا کرده‌اند از موضوع اطلاع داشته‌اند، این خبر را منتشر کرده است. براساس این گزارش، منابع ان‌بی‌سی به این شبکه گفته‌اند آمریکا از پیشنهاد روسیه به ایران مطلع بوده اما یک مقام ارشد دولت جو بایدن گفته است «تدابیر موقتی» موضوع بحث‌های جدی نیستند. این مقام آمریکایی گفته است: «ما نمی‌توانیم درباره گفت‌وگوهایی که میان روسیه و ایران گذشته صحبت کنیم اما در این مرحله معتقدیم چنین تمهید موقتی موضوع بحث‌های جدی نیست».

همان‌گونه‌که پیش‌بینی می‌شد ایرنا به‌عنوان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران، به نقل از یک عضو هیئت مذاکرات این گزارش را تأیید نکرد.

ایرنا نوشت: «یک منبع نزدیک به هیئت مذاکره‌کننده ایران در واکنش به ادعای یک رسانه خارجی درباره پیشنهاد توافق موقت در وین تصریح کرد که چنین توافقی در دستور کار جمهوری اسلامی ایران نیست. این منبع مطلع روز شنبه گفت: این گزارش تأیید نمی‌شود. توافق موقت هیچ‌وقت در دستور کار ایران نبوده و ایران فقط یک توافق قابل‌انکا و پایدار را می‌پذیرد».

پیش‌تر سعید خطیب‌زاده، سخنگوی وزارت امور خارجه هم گفته بود «براساس پیش‌نویس‌هایی که درباره رفع تحریم‌ها و اقدامات جبرانی به طرف‌های مقابل داده‌ایم، مذاکره می‌کنیم و اساسا چیزی به نام توافق گام‌به‌گام یا موقت مطرح نیست».

اما آیا واقعا توافق موقت گزینه مناسبی نیست؟

حدودا در همه دو ماه گذشته بحث ضرب‌الاجل از سوی آمریکا و دیگر شرکای اروپایی برای دستیابی به توافق مطرح شده است اما ایران طبیعتا زیر بار هیچ ضرب‌الاجلی نمی‌رود. آنکه در این میز مذاکره کلاف

را به‌هم زده آمریکاست و طبعاً او نمی‌تواند قانون مذاکره با تاریخ و زمان آن را تعیین کند.

اما این منافاتی با بحث کلی نفی مذاکره برای مذاکره ندارد. اگر تیم ایرانی نتواند مسیر را به سمت توافق ببرد، عملا ادامه مذاکرات کار بیپرده‌ای است.

آنچه پاشنه آشیل مذاکرات فعلی است، بحث تضمین و راستی‌آزمایی است. آنچه می‌تواند دراین‌بین به توافق موقت امتیازی بدهد، همین نکته است.

ایران در بحث راستی‌آزمایی لغو تحریم‌ها نمی‌تواند به آمریکا اعتماد کند. زمانی برای سنجش این امر لازم است که در عمل ایران بداند، به واقع تحریم‌ها لغو شده یا نه؟ ایران می‌تواند به منابع بانکی خود دسترسی داشته باشد، نقل‌وانتقال بانکی انجام دهد یا نه؟ می‌تواند نفت خود را آسان بفروشد؟ بیمه نفتکش به‌سادگی انجام می‌شود و بار نفت او لازم نیست پنهانی در جزیره‌ای دورافتاده در چین بارگیری کند؟ اینها همه گزینه‌هایی است که اکنون روی میز است و مسئله ایران در برجام است. درحالی‌که همه مایل هستند توافق موقت را گزینه‌ای دور از نظر بدانند اما می‌توان با یک برنامه‌ریزی دقیق و حساب‌شده، توافق موقت را جزء گزینه‌هایی مناسب روی میز دانست. البته نباید از یاد برد که توافق موقت مانند دوره پالیوت اجرای یک طرح است و همه آنچه در آن زمان رخ می‌دهد، نمی‌تواند به‌صورت لعل‌به‌نعل درست باشد.

اما داشتن این توافق و دوره پالیوت بهتر از هیچ است.

اما نکته دیگری وجود دارد که شاید ایران و آمریکا را از توافق موقت دور می‌کند. این توافق برآورنده نظر جامعه مخاطب دو کشور نیست. نه هواداران دواتشه دولت ابراهیم رئیسی می‌توانند توافق موقت را هضم کنند و نه تندروهای جمهوری‌خواه در ازای تعهدات هسته‌ای کمتر از برجام، راضی به لغو تحریم‌ها خواهند شد.

اما اگر برجام در ایران گزینه‌ای با این سطح از حساسیت نبود، توافق موقت می‌توانست برای تهران مطلوب باشد. به‌ویژه آنکه منابع مالی مسدودشده ایران می‌توانست در این دوره آزاد شود و در وضعیت اقتصادی نه‌چندان بنامان دولت، راهگشا باشد.

نیز داشته است (تقویت توان حکومت ایران به کاتالیزه‌کردن توزیع کالا در جهت مطلوب خود با صدمه‌های جدی بر مردم عادی، تقویت این برداشت که هدف واقعی تغییر رژیم است، سوق رهبران به سمت اقدام‌های تلافی‌جویانه و شکل‌گیری کلاف پیچیده‌ای از مجازات‌ها که بازکردن آن سخت‌تر از بافتن آن است). تحریم به‌خودی‌خود به پیامدهای معکوس منجر نمی‌شود، ولی این سیاست به‌راحتی به گزینه آسان‌تر و ایسزاری تبدیل می‌شود که اثربخشی آن نه بر اساس میزان کمک به دسترسی به هدف اولیه، بلکه بر مبنای میزان مخرب‌بودن آن اندازه‌گیری می‌شود». در چنین گزارش‌هایی آشکار می‌شود که گروه زیر نظر رابرت مالی، از همان زمان که تحریم‌های ایالات متحده هنوز چندان با انتقاد عمومی داخل و خارج از این کشور مواجه نبود، به پیامدهای مخرب آن توجه داشت و با آن مخالف بود. شاید چنین اختلاف بنیادینی در این جدایی نهایی بی‌اثر نبوده است.

حال چه می‌شود؟

برای ارزیابی دقیق‌تر درباره اینکه اثر این تغییر برای مذاکرات وین، برجام و ایران چه خواهد بود، باید منتظر نشانه‌های بعدی بود و جانشین نفیو را بررسی کرد؛ اما در نگاه اول می‌توان اجازه این خوش‌بینی را داد که رفتن نماد استفاده از تحریم به‌عنوان ابزار اصلی، اگر به معنای افزایش قدرت مانور مالی به عنوان حامی مذاکرات برجام باشد، قابلیت دیده‌شدن به‌عنوان یک نشانه مثبت را دارد. نگرانی بخشی از ناظران وین این‌سین بود که آمریکا به دنبال این باشد که ضمن مذاکره و حفظ برجام، اهرم تحریم‌ها را همچنان محکم نگه دارد. شاید رفتن نفیو از کنار مالی، نشانه‌ای به حساب بیاید که این نگرانی را کم‌تر کند؛ چه اینکه به هر حال شهرت و تخصص نفیو نیز در حوزه برقراری و اعمال تحریم بوده و شاید اختلافی که باعث رفتن او از وین شده است، تصمیم به کنارگذاشتن میراث نفیو باشد. در هر صورت اگر خبر پیوستن نفیو به مالی در آغاز کار نشانه‌ای منفی بوده، بالطبع می‌توان تصور کرد رفتن او نشانه مثبتی است.

نفیو در وزارت خارجه باقی می‌ماند

جمهوری اسلامی هستند و در عین حال از اینکه این تحریم‌ها باعث شده است قدرت خرید مردم کاهش یابد، اظهار خرسندی می‌کند. همچنین او اذعان دارد تحریم‌های دولت اوباما علیه ایران مستقیما به دست‌نیافتن دارو و تجهیزات پزشکی برای قشر فقیر و طبقه کارگر کمک کرد. نفیو در دولت باراک اوباما، رئیس‌جمهوری اسبق آمریکا، در وزارت خارجه حضور داشت و بخشی از تیمی بود که به تصویب چهار قطع‌نامه (۱۷۹۷، ۱۷۴۷، ۱۸۰۳ و ۱۹۲۹) در شورای امنیت علیه ایران کمک کرد. انتخاب او با توجه به سوابقش در اعمال شدیدترین تحریم‌ها علیه ایران در کنار رابرت مالی نشانه‌ای از این بود که جو بایدن در تلاش است دو چهره متفاوت در روابط با ایران نشان دهد، ولی برکناری نفیو در اوج مذاکرات هسته‌ای را می‌توان سیگنال مثبتی در جهت حل اختلافات باقی‌مانده در نظر گرفت. یک مقام وزارت خارجه آمریکا نیز گفت: «ریچارد نفیو نقش مهمی در تیم مذاکراتی آمریکا داشته و حدود یک سال در این تیم خدمت کرده است. وی همچنان در وزارت خارجه آمریکا باقی خواهد ماند، ولی دیگر نقشی

ادامه از صفحه اول

نماز در کاخ کرملین از منظر جامعه‌شناسی فرهنگی

سیاست رسانه‌ای شده امروز، مملوست از مصادیقی که نشان می‌دهد چگونه معنای یک پیام خارج از کنترل فرستنده آن تغییر کرده یا حتی به ضد خود بدل شده است. در مقاله‌ای که سال ۹۷ در فصلنامه مطالعات رسانه‌های نوین منتشر کردم، به دو نمونه از این مصادیق پُرشمار پرداختم و نشان دادم که چگونه معنای نامدین «جوی لوله‌کش» در انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۰۸ توسط تیم رسانه‌ای جمهوری‌خواهان مصادره و علیه سیاست‌های مالیاتی اوباما به کار گرفته شد و همین‌طور چگونه معنابخشی به عکس «میزراقا» پیرمرد دستفروش اربابلی در آخرین سفر تبلیغاتی حسن روحانی در انتخابات ۹۲ توسط فعالین رسانه‌ای جبهه اصلاحات توانست نمادپردازی ۹۶درصدی/چهاردرصدی در ائتلاف قالیباف/رئییسی را واژگون کند. بازی اعتبارزایی و مصادره معنایی نمادها توسط مخالفان و منتقدان دولت سیزدهم تاکنون بازی موفقی بوده است. برای مثال تیم رسانه‌ای رئیس‌جمهور با کمک رسانه‌های رسمی و منحصا رسانه ملی تلاش کرد از ابراهیم رئیسی تصویر یک رئیس‌جمهور مردمی، پای کار و در همه‌جا حاضر ارائه کند و در این راستا نمایش حضورهای سرزده او در میدان را در دستور کار قرار داد. ابراهیم رئیسی توسط دوربین‌های متعدد و همیشه حاضر، رئیس‌جمهوری معرفی شد که پس از حمله سایبری در وزارت نفت و پمپ بنزین حاضر است، در حضور سرزده به بازار تهران از نزدیک جویای قیمت‌هاست یا در حضور سرزده به محله دروازغار از نزدیک در جریان مشکلات آنها قرار دارد. اما معنای این نمادپردازی به‌سرعت در درون هژزوری رسانه‌ای توسط منتقدان ابراهیم‌رئیی، هوشمندانه واژگونه‌شد؛ تصاویر رئیس‌جمهور در میان کسل زلزله، در درون کنتور برق یا روی اسکناس دلار نقش بست و انبوهی از لطیفه‌ها درخصوص حضور سرزده رئیس‌جمهور ساخته‌شد و مورد توجه قرار گرفت. حالا دیگر حضور سرزده ابراهیم رئیسی در هر مکانی، نه‌تنها در اذهان معنای مطلوب سیاست‌گذار رسانه‌ای رئیس‌جمهور را نمی‌ساخت بلکه هر شکلی از نمادپردازی درخصوص حضورهای سرزده در اذهان شوخ و ظریف ایرانیان لطیفه‌هایی را تداعی می‌کرد که در راستای بی‌اعتبارکردن تدبیر و اقتدار رئیس‌جمهور نبود. درخصوص تصویر به‌جاآوردن نماز در کرملین نیز مشخصا همین فرایند درحال رخ‌دادن است. انبوهی از لطیفه‌ها و طنزها در شبکه‌های اجتماعی در حال گردش است که معنای این نمادپردازی را مخوش و بی‌اعتبار می‌کند.

۴- از منظر جامعه‌شناسی فرهنگی، سیاست‌مداران برای موفقیت در نمایش‌ها و نمادپردازی‌ها علاوه بر منابع مادی و سازمانی، نیازمند مقداری از مهارت‌های فرهنگی یا حتی خوش‌شانسی فرهنگی هستند. رسانه‌های رسمی در جمهوری اسلامی دسترسی نامحدودی به منابع مادی و سازمانی دارند اما به همان اندازه در مقایسه با فعالان رسانه‌های غیررسمی از مهارت‌های فرهنگی بی‌بهره‌اند. به‌نحوی‌که کشتگران رسانه‌های غیررسمی که عموما در شبکه‌های اجتماعی و در سطح خرد فعالیت دارند، وقتی مهارت فرهنگی را با اندکی خوش‌شانسی فرهنگی بیامیزند، می‌توانند نمایش‌های سازماندهی‌شده و گاه پرخرخ رسانه‌های رسمی را بی‌اعتبار کرده و معنای آن را مصادره به مطلوب کنند. همچنین یک نمایش موفق، بیش از دکوپاژ حساب‌شده یا متن منسجم، بر شاهانه‌ای بازیگران ماهر سوار است و حقیقت این است که ابراهیم رئیسی، اگرچه رئیس‌جمهور محترمی است اما ویژگی‌های لازم برای اجرای چنین نمایش‌هایی را ندارد. او فوتوژنیک نیست، سخنور نیست، قافق زبان بدن مناسب است، توانایی کنترل احساسات در چهره‌اش را ندارد. من اگر جای تیم رسانه‌ای رئیس‌جمهور بودم تمام تمرکز را متوجه ارائه تصویری آن‌کادار و محدود به حوزه‌های رسمی و اداری از او می‌کردم و به‌عنوان یک بازیگر برایش نقش‌های دشواری در نظر نمی‌گرفتم.

همتی و ترامپ، رئیسی و بایدن

همتی و ترامپ هر دو بر شکست رؤسای مستقر دولت‌های فعلی به‌واسطه ناکامی در اجرای سیاست‌های وافول بدنه اجتماعی‌شان شرط بسته‌اند و بر همین اساس امید به پیروزی در انتخابات آینده را دارند. وضعیت ترامپ البته به نظر کمی بهتر از همتی است. هم عمر بیشتری که از دولت بایدن در مقایسه با دولت رئیسی گذشته و عملکردش در گذشته، هرچه جلوتر می‌رود، اوضاع را بیشتر به نفع ترامپ می‌کند و هم ویژگی‌های شخصیتی خود ترامپ در این مسیر به کمک او می‌آید. با توجه به شناختی که جامعه جهانی از او دارد، می‌توان حس زد که به‌راحتی بی‌خیال انتقام یک‌دوره‌ای‌کردن دولتش نمی‌شود. عرف سیاسی، جمهوری‌خواهان را به اصولگرایان و دموکرات‌ها را به اصلاح‌طلبان تشبیه می‌کند، بااین‌حال بیشتر عمر یک دولت اصلاح‌طلب با یک دولت جمهوری‌خواه هم‌زمان و هم‌نشین بوده و برعکس. حالا هم اگر در رقابت‌های بعدی، همتی و ترامپ بیزند، باز شاهد حضور یک جمهوری‌خواه در آمریکا یک اصلاح‌طلب‌طور در ایران خواهیم بود. البته بازهم شناس، بیشتر یار ترامپ است تا همتی. ترمپ فقط نیاز دارد رقابت درون حزبی‌اش را کانر بزند؛ امری که برایش احتمالا سخت و نامحتمل نیست اما برای همتی خیلی سخت است. او به‌نیز نیاز به اقبال بدنه مردمی و جریان اصلاح‌طلبی درنهایت یابد از فیلتر شورای نگهبان نیز بگذرد. شورا هم که نشان داده هیچ رمز ثابتی وجود ندارد و برای هربار عبور باید تقاضای رمز یکبارمصرف کرد!